

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Disquisitionvm Magicarvm Libri Sex

Delrío, Martín Antonio

Mogvntiae, 1624

Sectio III.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62472](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62472)

Binsfeld.
in d. l. eo-
rum. q. 3.
b. in l. eius-
leg. Corin-
de scar.
dem. D. ad
c. libr. 5. re-
cept. ser. i.
tit. ad leg.
Corn. de
scar.
d. libr. 1. q.
iur. ca. 16.
num. 1.
c. l. nemo
aruspiciem.
Et ibi Dd.
C. de ma-
lef. Et ma-
the. Et sic
intell. Me-
noeb. de
arbit. cas.
388 nu. 5.
farg. l. 1. §
ex Sena-
ruse. D. a.
leg. Corn.
de scar. Et
ibi Bar. Et
Maroch.
d. cas. 3. §.
num. 7.

de Marfil. Insignis Criminalium iudi-
ciorum tractator b. tum, si ob malum
finem præbuit philtum (utpote cau-
sa abortus, vel illiciti amoris) siue tum
adhibita sint artes magicæ siue non,
mortis reus censetur, ex communi
sententia iuris interpp. *argum. d. §. qui
abortionis*, quod & olim prudentum
opinione receptum Iul. Paulus tradi-
dit c. neque id acerbum debuit videri
Antonio Guiberto d. dignum enim
plane supplicio malus adeo animus,
sini improbissimò, per summum peric-
ulum & pessimum exemplum stu-
dens. Quod si non dedit ob malum fi-
nem, sed bonum (ut puta ad arcendam
fœminæ sterilitatem, ad cõciliandum
mariti animum à se immerito aliena-
tum,) tunc si accessit ars magica, ad-
huc punienda est audacia lethali sup-
plicio capitale est enim his uti artibus
est vero non adhibuit quicquam ma-
gicam, sed naturalibus vta fuit, quæ
putabat non nocitura, extra ordinem
nitius punienda est, citra mortem.
Hæc verò, si desit hærelis suspicio: hæc
accedente, quid dicendum, videbi-
tur. d. feci. 16.

Hum. nam vindictam præuenit a-
liquando diuina ultio. Siffridus pres-
byter, in Chron. suo narrat ann. 1260.
accidisse, ut adolescens quidam in Mis-
nia, ut suis potiretur amoribus, à Mago in
locum adiuam desertum deduceretur: cui
cum spectum, puella illius quam amabat
imagine, per malefici incantationes se ob-
tulisset: amator ille perditus, manum ei
porrigens, à malo demone parietibus allidi-
tur, & miserabilem in modum necatur:
qui eius quoque cadaver tanto in Magum
impetu proiecit, ut semianimis longo tem-
pore iacuerit.]

Inunc & animam committe igni-
bus doloso hoc pulueris magici man-

A telio conte&is. Nonne potius audi-
endus Phocylides: qui cecinit, omni-
no fugiendas amatorias incantatio-
nes & philtura: idque verum, etiam
quoad coniuges, quia etiam si concili-
arent amorem (quod nunquam vel
raro contigit) tamen semper, ut mini-
mum, reddunt debilem, attonitum,
& mentis emoræ: quemadmodum
B piscibus (acuta & apta est Plutarehi g
similitudo) accidit, qui nõ retibus vel
hamis, sed medicamentis capiuntur.

SECTIO III.

R Estat de remedijs videamus. &
constat, ex dictis, inutilia esse an-
tidota contra philtura, & remedia illa
Gentilium: quæ per incantationes aut
C lustrationes quasdam fiebant: quæ
Christianis etiã profus illicita sunt.
Virgil. 4. Æneid.

Hæc se carminibus promittit soluere
mentes

Quas velis, astutis diras immittere cu-
ras.

vere dicit. promittere, nec enim præsta-
bat. Tibullus lib. 1.

Quid credam? nempe hæc eadem se dixi
amores

Cantibus aut herbis soluere posse
meos.

Et me lustravit redis, & nocte sere-
na

Concidit ad magicos hostia pulla
Deos,

E Non ut totus abesset amor, sed mutus
esset,

Orabam: nec te posse carere ve-
lim.

Putabant enim his lustrationibus
alterutrum euenire, vel ut amore libe-
rarentur, vel votis potirentur. Neme-
sianus, inducit pastorem quærentem
hæc omnia sibi in casum cecidisse:

Quid

Quid prodest quod me peregrini mater
Amynta

Ter vitis, ter fronde sacra, ter thure
vapore.

Lustrare, cineresque auersa effudit in
annem,

Incedens viuo crepitantes sulphure lau-
ros,

Cū sic in Meroen toris miser ignib. arsi:

Virtas intellige funesti viri, vt di-
ctum superius. Omisit & aquæ asper-
sionem, de qua Propert. lib. 3. loquens
de amore:

Quod mihi non Patrij poterant auerre-
re amici,

Eluere aut vasto Thessala saga ma-
ri.

Putauit vir doctus etiā ebris & la-
minis vlos pro periaptis contra magi-
cas deuotiones (quod nō negandum)
& probat his Arnobij verbis, *Aduersus*
ictus noxios & venenatos colubrarū mor-
us remedia saepe conquirimus, & protegi-
mus nos laminis, Psyllis, Marsis ventibus,
aliisque institoribus, atque planis] sed
fortassis illic pro laminis, corrigendū,
lamiidū (vt olim Franc. Bentius noster
censuit) qui autem, *Lamida*, docuit Pe-
trus Victorius lib. 13. variar. lect. c. 15.
nempe aruspices nugacissimi.

Hanc secuti opinionem gentilium
videntur, non Eunapius modo, in *vita*
Edesi, de illa quam magus Philome-
tor. in amorem pellexerat, magus ye-
ro Maximus amore soluit; & Plin. sed
& Pōponat. homo male Christianus.
Opus est antidotis distinctione, si na-
turalia tantum sunt medicamēta, ma-
niam purgantia & ardorem libidinis
temperantia (vt agnus castus & hu-
iusmodi) dummodo noxia non sint E
valetudini, licebit eis vt. 2. si vero du-
bitetur num insit illis vis naturalis, an
vero sint mere superstitiosa remedia;

A tunc iis abstinendū. tale quod de Scy-
thica seu Promethæa herba refert Pro-
pertius; quod de insperso corpori pul-
uere, in quo se mula volutauerit, vel
hirci vrina bibita, vel rubeta in corio
pecoris recentis alligata, & de virga
lupi Plinius & Pōponat. h tradidere.

3. si moraliter improba sunt remedia,
plane vitāda & vetita sunt, tale reme-
dium Crateris apud Laertium, scil. sui
suspendium; talia Rasis ac Pauli Ægy-
netæ licentiosa balnea, tripudia, com-
messationes, & quæ se qui solent dete-
riora: tale etiam illud Faustine, quo v-
sus M. Antonin. Philosophus; qui gla-
diatorem eius adulterū occidi iussit,
& illam incedere inter caput & col-
lum. Quarto si sit admixta superstitio

B tunc pertinent ad vanam obseruan-
tiam, de qua 2. p. huius libri agendum, si
vero dæmonis pactū interuenit, per-
tinent ad dæmoniacam Magiam, de
qua dictum, lib. 2. Quinto optima
sunt remedia Christiana, tum illa quæ
contra cuncta maleficia vim habent,
Ecclesiastica; de quibus agendum, lib.
11. tum etiam quædam moralia, qui-
bus caro maceratur & concupiscētia
domatur; vt opera pœnitentiæ, humi-
cubationes, cilicia, flagella, ieiunia:
his interdum etiā sub mortali, si ma-
gna necessitas, homines vt tenentur,
vt & aliis quæ partim in omittendo,
partim in committendo posita. In om-
mittendo, vt vitare conspectum rei a-
mata; & ocium, & alia libidinis irrita-
menta, de quibus optime Helinādus
differuit. k Vis extinguere libidinē:
(ait) amone ligna de igne si stridet in-
cendium ligna innumerabilia sunt,
potissima autem,

C Ocia, segnities, somnus, caro, scēmi na, vi-
num,
Prosperitas, ludus, carmina, forma, puer.

D h Capitoi
Suidas.

k habes a-
pud D An-
ton lib. 6.
histo Sum.
111 13. c. 6.
§ 4.

Aaa 3 De pri-

De primo est illud SS. in desideris est
omnis ociosus. & Ouidii.

Ocia sitollas, perire cupidinis arcus,
Despectaque iacent. & sine luce fa-
ces.

De 2. dicit Martialis.

Queritur, Aegyptius quare sic factus a-
dulter?

In promptu causa est, desidiosus erat.

De 3. canit Dionysius Cato, in distych.
Moral.

Plus vigila semper, nec somno deditus
esto.

Nam diuturna quies vitiiis alimenta mi-
nistrat,

De 4. ait Apostolus: Bonum est non
manducare carnes,

De 5. ait Helinand. mulier dicitur à
molliendo, vt & malleus, quia sicut faber
per malleum mollit ferrum: sic diabolus per
mulierem, mollit & malleat vniuersam ter-
ram, D. Hieron. Ferreas mentes libido do-
mar. Claudian.

Ferrea laesciuis mollescunt corda sagit-
tis.

De 6. Apostol. Nolite inebriari vino,
in quo est luxuria. Virgil.

Et Venus in vniuersis, ignis in igne furit.

De 7. Ovidius.

Luxuriant animi rebus plerumque se-
cundis.

Salomon in Proverbiis. Prosperitas
stultorum eos perdet. Diu. Augustinus:
Secunda res Sapientum animos fatigant:
plus obsuerunt Salomoni, quam profuerit
ipsa sapientia, contra aduersitas aliquan-
do retrahit à peccatis. Ideo ait Domi-
nus Osee 2. Sepiui aures tuas spinis,
vt semitas tuas non inuenires, & post ama-
tores tuos non curreres, Spinæ sunt ad-
uerfa.

De 8. Iudi, nomine iocum intelligit
omnem, mœstitia enim libidini repu-
gnat, teste poeta.

Non solet in mœstos illa venire tho-
ros.

De 9. carminis, nomine, omne me-
los musicum comprehenditur, siue
voce, siue instrumentis fiat. Elai. Cy-
thara, & lyra, & tympanum, & tibia,
& vinum, in conuiuiis vestris: hinc, &
opus Dei non respicitis. addit Helinand.
Difficile inuenitur aliquis lenis vocis &
grauis vita: quippe cum vocis lenitas
cantum desideret, vita grauitas plan-
ctum.

De 10. est illud.

Rara est concordia forma atque pudici-
tia.

& illud,

Lis est cum forma magna pudici-
tia.

De 11. ait Helinandus: Quantum
enim periculi sexus adfert in muliere,
tantum atas in puero, periculosa est a-
tas pueri, periculosior societas, pericu-
losissima vero familiaritas. Vnde legi-
tur in vitis patrum: Non habendam
familiaritatem, cum foemina, puero, vel
heretico. Haec tenus ex Helinando An-
toninus.

In faciendo consistunt; occupatio
mētis in curis grauioribus; cogitatio
mortis & inferni, lectio bonorum li-
brorum, preces ad Deum fusæ, im-
plorata auxilia Beatorum, & Angelo-
rum, & maxime Beatissimæ Deiparae
Mariæ: quæ, vt castitatis amantissi-
ma, summo opere desiderat homines
hac spurci amoris lue liberare. Vtile
quoque frequenter meditari, non ex-
ternam illam, & perituram cito spe-
ciem, quæ fragilis, caduca, saepe
mendosa & fucata, & falsis tantum
lenociniis adumbrata: sed rimari co-
gitatione internam & profundiorē
corporis constitutionem, quid illa
fuit, antequam nasceretur? stilla se-

minis

minis spurci & olidi, quid nunc est? A
 faccus stercoreum. aufer cuticulâ pel-
 liculam, quid illa tetrius aut horri-
 bilius: quid cadaueri propius? ster-
 quilinium niue contextum albet. sol-
 uantur niues: *pax; pax naribus & ocu-
 lis;* clamabunt omnes, & diffugient;
 Niue fugacior est forma. non liqua-
 tur, sed vanescit. illam aqua excipit;
 hæc quid nisi deformitas & formido,
 qualis mormolycii? cum anima diffu-
 gerit, quid futura hæc siue Lais, siue
 Helena? esca vermium, cadauer pu-
 tridum, fœtens, tabe dissoluendum,
 ex cuius spinæ medulla serpens terri-
 bilis enascetur. Hoc amem, hoc de-
 peream! Narrat Suidas de Hypatiâ
 Alexandrinâ: eam cum consilio ne-
 quiret auditoris adamantis, importu-
 nam sollicitationem abrumpere: pâ-
 niculos ei suos, fluore menstruo ma-
 culatos, obiecisse: *Hoc (inquiens) est
 adolescens, quod amas: nihil autem pul-
 chrum.* Appa & Gela Foroiulienfis du-
 cis Gisulfi filie, carnis putridæ sub ma-
 millis positæ odore, suam defendere
 castitatem. Barbari enim natura ita
 fœtere Longobardorû mulieres opi-
 nati intactas reliquere. (*Annal. Boior.
 lib. 3. & Anton. Bonfin. lib. 8. Rerum Hun-
 garicar. Decad. I. Sed & Thom. Cantip-
 ratens. piium quendam virum, cum
 cogitationes importunas, cuiusdam
 mulierculæ, formosæ dum viueret,
 animo abigere non posset: sepulchrû
 narrat eius aperuisse, & amplexum
 cadauer tabidum, faciem faciei eius
 contaminatæ tabe, vermibusque im-
 posuisse, & in hoc fœtore volutarum
 ore: donec fœtor & horror, omnem
 libidinis memoriam superassent.*)

E
 Quâto efficacius hoc, illo ridiculo,
 & quod nisi præfata lectoris venia,
 nequit referri, quod Hieronymus

Cardanus præscribit: *eum, qui (sic ait)
 stercora recentia amica in suo ponat cal-
 ceo, & calcem statim induat, amore libe-
 randum.* vtatur ille suo remedio. apa-
 ge has sordes. equidem tetro odore
 amorem cum fastidio commutandum
 crediderim, quamdiu fœtor durabit:
 post, nescio: nisi quis mentem simili-
 bus (quas dixi) cogitationib. muniat,
 armetque. His remediis cõtinentur,
 quæ ex Auicenna Niderius posuit b
 excepto sexto, quod ipsemet fatetur
 sepe non proficere.

a lib. 2. de
 varietat.

b li olim
 Formica-
 rii.

QVÆSTIO IV.

De maleficio hostili.

H
 Hostile, vocatur, quicquid in bo-
 nis animi, corporis aut fortunæ
 damnum infert, aut aptum est infer-
 re, aut idcirco adhibitum fuit à male-
 ficio vt inferret: primum actu, secun-
 dum potestate, tertium intentione
 huiusmodi est, quæ in his interueni-
 unt, vt plurimum sunt frigida, amara,
 noxia, & naturæ humanæ hominum-
 que salutis contraria: ideo, *venena ma-
 la,* vocari vult e Grillan. contra quam
 in amatorio, in quo censet, vt pluri-
 mum interuenire, res calidas, dulces,
 amœnas homini, & coadiuantes na-
 turalem calorem & potentiam luxu-
 riandi, & ideo à lege hæc vocari, *bona,*
 vel, *non mala venena,* quia non sunt
 instituta hominis necædi causa: d hæc
 perpetuo vera non esse, facile credet;
 qui præcedentem quæstionem accu-
 rate legerint. De præcipuis ergo hosti-
 lis maleficii generib. nunc agamus, &
 quia proluxa atque varia disputatio
 est, in suas sectiones eam
 partiamur.

A

c q 3 n. 25

d l. 3. s. hac
 aditæ D.
 ad l. Corn.
 de sicar.